

OKRESNÝ
ÚRAD
HUMENNÉ

Odbor krízového riadenia
Kukorelliho 1, 066 01 Humenné

INFORMÁCIA PRE VEREJNOSŤ

v súlade s § 14 ods. 1 písm. p) a § 15a Zákona Národnej rady Slovenskej republiky
č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov

INFORMÁCIA PRE VEREJNOSŤ

Okresný úrad Humenné v súlade s § 14, ods. 1 písm. p) a § 15a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov zverejňuje informácie o zdrojoch ohrozenia, rozsahu ohrozenia, následkoch na postihnutom území, o spôsobe varovania obyvateľstva a záchranných prácach, úlohách a opatreniach a podrobnostiach o tom, kde sa dajú získať ďalšie informácie súvisiace s plánom ochrany v rámci územného obvodu Okresného úradu Humenné.

OZNAČENIE A VLASTNOSTI NEBEZPEČNÝCH LÁTOK

AMONIAK - NH₃ (bezvodý alebo vodné roztoky s viac než 50% NH₃)
UN KÓD: 1005

1 mg/l = 1438 ppm 1 ppm = 0,695 mg/m³. (PPM je skratka pre označenie 'pars per milión'. Ide o hodnotu, ktorá určuje počet častíc v celkovom 1 miliónu častíc)

Bezfarebný plyn, charakteristického zápachu, ľahší ako vzduch, dobre rozpustný vo vode. Amoniak má dráždivé účinky hlavne na horné cesty dýchacie. Pri vyšších koncentráciách spôsobuje podráždenie očí a pokožky. Vysoké koncentrácie môžu spôsobiť zastavenie dychu, najčastejšie prechodné. V ovzduší ho možno zistiť podľa charakteristického zápachu.

Amoniak je zmyslovo znesiteľný pri koncentráciách 1 - 50 ppm. Pre dlhší pobyt je prijateľná koncentrácia 100 ppm a vzhľadom k návyku je možné vydržať asi hodinu pri koncentráciách 300- 500 ppm. Polhodinový pobyt v koncentráciách okolo 2 500 ppm je životu nebezpečný a koncentrácie nad 5 000 ppm spôsobujú smrť. Koncentrácie vyššie ako 10 000 ppm už priamo poškodzujú pokožku a sú nebezpečné aj vtedy ak sú chránené dýchacie cesty.

Najvyššia prípustná koncentrácia : - priemerná cca 60 ppm
- medzná cca 115 ppm

CHLÓR – Cl₂
UN KÓD: 1017

1 mg/l = 344 ppm, 1 ppm = 2,9 mg/m³

Chlór je plyn žltozelenej farby, 2,49 krát ťažší ako vzduch, vo vode dobre rozpustný. Stlačením a ochladením sa skvapalňuje na oranžovú kvapalinu s bodom varu -34⁰C. Má silný dráždivý účinok, ktorý sa pripisuje schopnosti reagovať s vlhkosťou za vzniku chlorovodíka a kyseliny a prevádza sa teda na účinok oxidačný a na účinok kyselín.

Chlór nie je cítiť v koncentrácii 0,5 ppm, ale dá sa už dokázať napr. jódoškrobovým papierikom. Cítiť je od koncentrácie cca 0,5 až 5,0 ppm. V koncentrácii 1- 2 ppm sa dá dobre pracovať, 3 - 6 ppm pôsobí škriabanie v nose, u citlivejších osôb kašeľ a chrapt; 30 - 60 min. práca sa nepovažuje za nebezpečnú. Koncentrácia 15 ppm spôsobuje silné podráždenie a 30 - 60 minútový pobyt v koncentrácii 20 ppm je už veľmi nebezpečný. Od 50 ppm je možnosť vzniku edému pľúc. V koncentrácii 100 ppm nie je možné vydržať dlhšie ako 1 minútu, 1 000 ppm usmrčuje vo veľmi krátkom čase.

Najvyššia prípustná koncentrácia : - priemerná cca 1 ppm
- medzná cca 2 ppm

Popis objektov v okrese Humenné, v ktorých môže prísť k mimoriadnej udalosti spojenej s únikom nebezpečných látok (zdroje ohrozenia, Tabuľka č.1)

MECOM GROUP, s. r. o. Humenné, Poľná 4, 066 01 Humenné

Potravinársky podnik na spracovanie mäsa a výroby mäsových výrobkov. Skladuje a manipuluje s nebezpečnou látkou **AMONIAK - NH₃**. Ten sa nachádza v dvoch samostatne stojacích budovách, z toho dôvodu nemôže dôjsť pri havárii k úniku všetkého množstva amoniaku v objekte. Amoniak sa používa ako chladiace médium v skladoch mäsa.

CHEMES, a.s. Humenné, Chemlonská 1, 066 01 Humenné

Podnik, v areáli ktorého sa nachádzajú objekty vyrábajúce textilné vlákna.

V podniku sa používa **AMONIAK - NH₃** na zabezpečenie klimatizačných podmienok vo výrobných halách pri textilnej výrobe vlákien.

SSE Slovakia, s. r. o., Humenné sa nachádza v údolí lesnej časti Hubková, mimo mesta Humenné a mimo obytnej zóny

V objekte sa vyrábajú **výbušniny** pre banské a lomové trhacie práce. Objekt je zaradený do **kategórie „B“** v zmysle zákona č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií v znení neskorších predpisov.

DUSLO, a.s. Šaľa, - úsek výroby anorganika, prevádzka Strážske (okres Michalovce)

Objekt z okresu Michalovce nachádzajúci sa v bývalom areáli Chemka Strážske vyrába a skladuje **AMONIAK - NH₃**, kde pri možnom úniku dôjde k ohrozeniu obyvateľstva okresu Humenné v obciach **Brekov, Hudcovce, Topoľovka, Závadka**. Podnik je zaradený do **kategórie „B“** v zmysle zákona č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií v znení neskorších predpisov.

Správa rekreačných a športových zariadení, Zimný štadión Humenné, Chemlonská 7, 066 01 Humenné

Objekt Zimný štadión používa **AMONIAK - NH₃** na zabezpečenie chladenia ľadovej plochy.

TABUĽKA Č.1

Por. číslo	Objekt	Druh NL / UN Kód	Množstvo NL (t)		Rozsah ohrozenia	
			projektové	skutočné	Oblasť ohrozenia (m)	Plocha (ha)
1.	MECOM Group s.r.o.	Amoniak NH ₃ UN 1005	10	10	733	29,03
2.	Chemes a.s. Humenné	Amoniak NH ₃ UN 1005	2,4	1,1	171	9,19
3.	SSE Slovakia	výbušniny	533	533	4620	170
4.	DUSLO, a.s. Šaľa, - úsek výroby anorganika, prevádzka Strážske (okres Michalovce)	Amoniak NH ₃ UN 1005	1000	1000	13997	15386
5.	Správa rekreačných a športových zariadení– Zimný štadión Humenné	Amoniak NH ₃ UN 1005	0,3	0,3	50	0,79

OBLASTI MOŽNÉHO OHROZENIA SPOJENÉ S ÚNIKOM NEBEZPEČNÝCH LÁTKOK PRI PREPRAVE

Riziká úniku nebezpečných látok pri preprave po cestnej a železničnej sieti

Vzhľadom k skutočnosti, že po cestných komunikáciách a železnici sa prepravujú rôzne nebezpečné látky v rozličných množstvách, nie je možné pri preprave nebezpečných látok jednoznačne vopred vymedziť oblasť ohrozenia ako v prípade stacionárnych objektov nakladajúcich s nebezpečnými látkami. V prípade mimoriadnej udalosti počas prepravy nebezpečnej látky sa oblasť ohrozenia určuje operatívne podľa skutočnej situácie v závislosti od množstva a druhu uniknutej nebezpečnej látky, meteorologickej situácie, doby úniku a výsledkov monitorovania.

Vychádzajúc z § 7 ods. 2 písm. b) Vyhlášky MV SR č. 533/2006 Z.z. o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov, ak pri preprave nebezpečných látok nie je známy druh nebezpečnej látky na účely okamžitého zásahu sa za bezpečný priestor, v ktorom sa výskyt nebezpečnej látky nepredpokladá, považuje priestor vzdialený najmenej 100 metrov od miesta výskytu nebezpečnej látky.

OBLASTI MOŽNÉHO OHROZENIA PRIELOMOVOU VLNOU PRI HAVÁRII VODNEJ STAVBY STARINA

Vodná stavba (VS) Starina je situovaná severovýchodne od Sniny na rieke Cirocha.

Je zaradená do I. kategórie.

Hlavným účelom VS Starina je - zabezpečiť pitnú vodu do VVS

- zabezpečiť ochranu príľahlého územia pred povodňami
- zabezpečiť minimálne prietoky na Ciroche pod nádržou

Hlavné parametre VS Starina a hladiny :

- plocha povodia	125,81 km ²
- celkový objem nádrže	59,8 mil. m ³
* z toho retenčný	8,73 mil. m ³
* zásobný	45,05 mil. m ³
* stály	6,02 mil. m ³
- max. retenčná hladina	343,00 m.n.m.
- max. prevádzková hladina	340,00 m.n.m.
- min. prevádzková hladina	315,00 m.n.m.

Znižovanie maximálnej prevádzkovej hladiny VS Starina z 340,00 m.n.m. objem 51,07 mil. m³ na minimálnu prevádzkovú hladinu 315,00 m.n.m. objem 6,02 mil. m³ by vzhľadom na povodie pod VS Starina trvalo cca 22 dní.

INFORMÁCIE O SPÔSOBE VAROVANIA OBYVATEĽSTVA A O ZÁCHRANNÝCH PRÁCACH

Informácie o spôsobe varovania obyvateľstva

Varovanie obyvateľstva sa vykonáva dvoma **varovnými signálmi**

a) „**VŠEOBECNÉ OHROZENIE**“ = **dvojminútový kolísavý tón sirén**

- pri ohrození alebo vzniku mimoriadnej udalosti ako aj pri možnosti rozšírenia následkov mimoriadnej udalosti.

b) „**OHROZENIE VODOU**“ = **šesťminútový stály tón sirén**

- pri ohrození ničivými účinkami vody.

Koniec ohrozenia a koniec pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti sa vyhlasuje signálom „**KONIEC OHROZENIA**“, t.j. **dvojminútovým stálym tónom sirén** bez opakovania.

Varovný signál a signál koniec ohrozenia sa následne dopĺňajú **hovorenou informáciou** prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov, ktorá by mala obsahovať predovšetkým informácie o čase vzniku a druhu mimoriadnej udalosti, o predpokladanom rozsahu ohrozenia a pokyny pre obyvateľstvo.

Preskúšanie prevádzkyschopnosti systémov varovania obyvateľstva sa vykonáva dvojminútovým stálym tónom sirén po predchádzajúcom informovaní obyvateľstva o čase skúšky prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov. Koordináciu preskúšavania týchto systémov vykonáva Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo vnútra“).

V súlade s § 16 ods. 1 písm. d) zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov **hlásnu službu** (varovanie obyvateľstva a vyrozumieanie osôb činných pri riešení mimoriadnej udalosti a obcí o ohrození) pre svojich zamestnancov, osoby prevzaté do starostlivosti, iné osoby a obce, ktoré bezprostredne ohrozujú **zabezpečujú právnické osoby a fyzické osoby - podnikatelia, ktorí svojou činnosťou môžu ohroziť, život, zdravie alebo majetok** (napr. prevádzkovatelia objektov nakladajúcich s nebezpečnými látkami).

Pre zabezpečenie varovania obyvateľstva, vlastných zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti sú títo prevádzkovatelia povinní na území ohrozenom nebezpečnou látkou

budovať samostatný systém varovania obyvateľstva tzv. **autonómny systém varovania** (ďalej len „ASV“).

V súlade s § 15 zákona NR SR č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami varovanie obyvateľstva pred nebezpečenstvom v mieste vzniku alebo možného vzniku povodne, v mieste nebezpečenstva povodne a v miestach nižšie ležiacich na vodnom toku sa zabezpečuje prostredníctvom **hlásnej a varovnej povodňovej služby**. Túto službu zabezpečuje ministerstvo vnútra, okresné úrady v sídle kraja, okresné úrady, obce iné právnické osoby a fyzické osoby prostredníctvom varovacej siete civilnej ochrany a autonómnych systémov varovania, ktoré ju dopĺňajú.

Záchranné práce

Záchranné práce sa riadia na základe skutočnej situácie a jej predpokladaného vývoja vyjadreného na mape v pláne alebo v geografickom informačnom systéme. Pri riadení záchranných prác sa ukladajú úlohy a vydávajú ústne alebo písomné príkazy na ich vykonanie a kontroluje sa ich plnenie. Ústne príkazy sa následne vyhotovujú v písomnej forme.

Príkazy sa vydávajú aj na:

- a) uvedenie síl a prostriedkov do pohotovosti,
- b) rozvinutie miesta riadenia,
- c) zaujatie záložného miesta riadenia,
- d) určenie komunikácií na záchranné práce,
- e) uzavretie ohrozeného alebo postihnutého priestoru,
- f) vytvorenie podmienok na prežitie ohrozeného alebo postihnutého obyvateľstva,
- g) skončenie prác na ohrozenom území alebo na území postihnutom mimoriadnou udalosťou,
- h) povolanie na osobné úkony,
- i) vecné plnenie,
- j) odvolanie subjektov po vykonaní záchranných prác.

ÚLOHY A OPATRENIA PO VZNIKU MIMORIADNEJ UDALOSTI

Po vzniku mimoriadnej udalosti a vyhlásení mimoriadnej situácie sa vykonávajú základné úlohy a opatrenia:

- varovanie obyvateľstva a vyzoznenie osôb, organizácia informačného toku,
- monitorovanie územia,
- regulácia pohybu osôb a dopravných prostriedkov,
- prvá predlekárska pomoc a neodkladná zdravotná starostlivosť,
- evakuácia,
- hygienická očista,
- špeciálna očista terénu, budov a materiálu,
- príprava a informovanie obyvateľstva,
- ukrytie osôb,
- individuálna ochrana osôb,
- úlohy na materiálno-technické a finančné zabezpečenie realizácie prijatých opatrení.

PODROBNOSTI O TOM, KDE SA DAJÚ ZÍSKAŤ ĎALŠIE INFORMÁCIE SÚVISIACÉ S PLÁNOM OCHRANY OBYVATEĽSTVA

Informácie je možné získať na Mestskom úrade Humenné alebo na obecných úradoch v obciach. Informácie z celkového plánu ochrany obyvateľstva za okres Humenné sa nachádzajú na odbore krízového riadenia Okresného úradu Humenné, Kukorelliho 1 Humenné.

ODKAZ NA OBMEDZENIA VYPLÝVAJÚCE Z OCHRANY DÔVERNÝCH INFORMÁCIÍ A UTAJOVANÝCH SKUTOČNOSTÍ

Vyššie uvedené informácie sú v súlade so zákonom NR SR č.42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a nevzťahujú sa na ne žiadne obmedzenia vyplývajúce zo zákona č.215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení neskorších predpisov a zákona č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov znení neskorších predpisov.

Informácie pre verejnosť sú trvalo zverejnené na internetovej stránke:
<https://www.minv.sk/?okresne-urady-klientske-centra&urad=54&odbor=4>